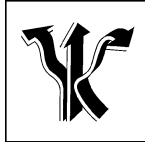

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

студентів спеціальності
“ПСИХОЛОГІЯ”

спеціалізації
“МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ”

(освітньо-кваліфікаційний рівень:
спеціаліст перепідготовки)

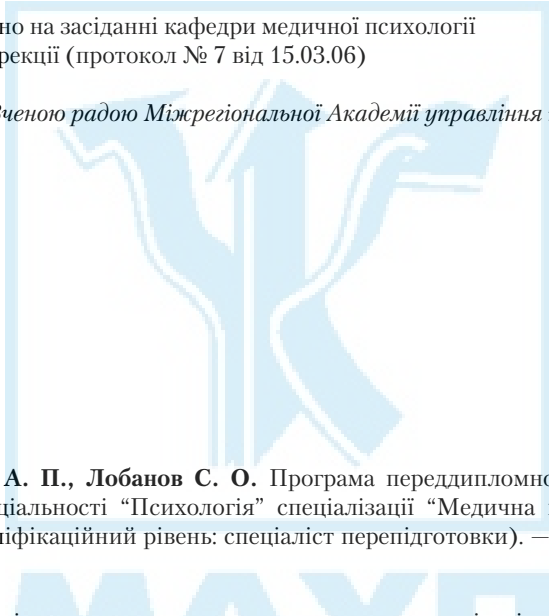
МАУП

Київ 2006

Підготовлено професором кафедри медичної психології та психокорекції *А. П. Чуприковим*, старшим викладачем кафедри медичної психології та психокорекції *С. О. Лобановим*

Затверджено на засіданні кафедри медичної психології та психокорекції (протокол № 7 від 15.03.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Чуприков А. П., Лобанов С. О. Програма переддипломної практики студентів спеціальності “Психологія” спеціалізації “Медична психологія” (освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст перепідготовки). — К.: МАУП, 2006. — 30 с.

Програма містить пояснювальну записку, опис мети і змісту переддипломної практики студентів спеціальності “Психологія”, вказівки до організації та проведення практики, програму практики, оформлення щоденника науково-педагогічної практики з медичної психології та підсумкового звіту про науково-педагогічну практику спеціалістів перепідготовки, оформлення результатів проходження практики, список рекомендованої літератури, а також додатки.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Проходження практики має на меті підвищення рівня освіти, всебічного розвитку особистості студента, його здатності постійно вдосконалювати психологічну, медико-психологічну, науково-дослідну майстерність.

Переддипломна практика студентів-спеціалістів перепідготовки вищої школи медико-психологічного напрямку проводиться для перевірки та закріплення знань і практичних навичок, отриманих у процесі вивчення основних практичних і теоретичних дисциплін. Практика спрямована на поглиблення й удосконалення знань та вмінь роботи медичного психолога в лікувально-профілактичних закладах, оволодіння та закріплення вмінь і навичок для подальшої науково-дослідної роботи, підготовки та здійснення педагогічної діяльності.

Під час практики студенти підтверджують засвоєння навичок психодіагностичної, психокорекційної та консультативної роботи з основами етики і медичної та психологічної деонтології, рівень набуття і закріплення навичок, професійно необхідних медичному психологу в різних видах діяльності — від професійних знань, вмінь, навичок практичного медичного психолога до вищого рівня викладацької та науково-дослідної діяльності.

МЕТА І ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Мета і завдання практики: перевірка на практиці знань та умінь, отриманих при вивченні основних практичних і теоретичних дисциплін, психіатрії, наркології, нейропсихології, психофізіології, патопсихології, психотерапії а також медичної психології, патопсихології і психокорекції; подальше поглиблення та вдосконалення практичних навичок у профільній області; ознайомлення з навчальними планами, документацією, методичними матеріалами кафедри; підготовка до семінарських і лекційних занять відповідної тематики; оволодіння вміннями з педагогічної діяльності; ознайомлення з принципами та основами науково-дослідної роботи; виконання фрагмента науково-дослідної роботи; ознайомлення з організацією медико-психологічної служби, основами організації охорони здоров'я на амбулаторному етапі.

Перелік теоретичних знань

Після проходження практики студенти повинні *знати*:

1. Принципи організації та основи законодавства України з охорони здоров'я.
2. Основи сучасної класифікації психічних і поведінкових розладів (МКХ-10).
3. Предмет і завдання медичної психології.
4. Основні теоретико-методологічні проблеми медичної психології.
5. Системний підхід до розуміння психологічної структури захворювання, лікування і реабілітації хворих.
6. Основні (фундаментальні) медичні поняття: етіологія, патогенез, саногенез, симптом, синдром, клінічний діагноз, патопсихологічний діагноз, нейропсихологічний діагноз, оцінка психологічного стану, функціональний діагноз.
7. Основи загальної та спеціальної психіатрії.
8. Межові психічні розлади (неврози).
9. Саморуйнівну поведінку.
10. Психологічні (психогенні) фактори в етіології, патогенезі і пато-пластиці психічних і психосоматичних порушень.
11. Порушення психічної адаптації, стресові розлади, кризові стани.
12. Поняття психологічного діагнозу.
13. Стандартизовані і нестандартизовані патопсихологічні методики.
14. Класифікацію психологічних тестів.
15. Експериментально-психологічні методики для дослідження основних психічних процесів у пацієнтів.
16. Диференційно-діагностичне і експертне значення патопсихологічного дослідження для оцінки динаміки лікування.
17. Патопсихологічну феноменологію, її нозологічну і синдромологічну специфіку та її діагностичне та експертне значення.
18. Основні концепції психосоматичних розладів.
19. Теоретичні, методологічні і методичні підходи при вирішенні завдань психопрофілактики і психогігієни.
20. Реабілітаційний підхід в медичній психології.
21. Основні принципи психологічного супроводження лікувального процесу.
22. Психологічні аспекти медикаментозної і немедикаментозної терапії.

23. Особливості роботи медичних психологів у стаціонарі, амбулаторно-профілактичних закладах.
24. Психологічні основи психотерапії.
25. Правові аспекти діяльності медичних психологів.
26. Деонтологічні аспекти поведінки медичного психолога.
27. Поняття про механізми психологічного захисту особистості.
28. Співвідношення понять: особистість і хвороба, основні принципи психологічного супроводження лікувального процесу.
29. Організація психотерапевтичного середовища в лікувальних закладах.
30. Взаємовідносини лікар — хворий. Медико-психологічні аспекти поведінки: спілкування, рольова поведінка, взаємодія у групах.
31. Базисні психотерапевтичні теорії та напрями: сугестивна, психодинамічна, поведінкова, екзистенційно-гуманістична; особистісно-орієнтована психотерапія.
32. Основні форми психотерапії: індивідуальна, групова, сімейна, терапія середовищем.
33. Механізми лікувальної дії психотерапії; нозологічна специфіка і вікові аспекти психотерапії.
34. Невербальні методи психотерапії: музикотерапія, арттерапія, бібліотерапія тощо.
35. Критерії і методи оцінки ефективності психотерапії; правові і деонтологічні аспекти медичного психолога.
36. Науково-методичні підходи до написання науково-дослідних праць.
37. Принципи ведення науково-дослідної документації.
38. Методи статистичної обробки наукової інформації.
39. Структура науково-дослідної статті. Компоненти та етапи її підготовки.
40. Методичні та методологічні підходи у підготовці навчального матеріалу до викладання.
41. Ведення навчально-педагогічної документації.
42. Структура підготовки до проведення семінарських і лекційних занять.
43. Допоміжні засоби, що їх застосовують у навчально-педагогічній діяльності. Основні способи поліпшення сприйняття інформації студентами в навчальному процесі.
44. Використання технічних засобів у навчальному процесі.
45. Застосування демонстрації та розборів хворих у навчальному процесі. Деонтологічні та етичні аспекти.

Перелік практичних вмінь

Після проходження практики студенти повинні *уміти*:

1. Проводити психологічні дослідження з урахуванням нозологічної і вікової специфіки.
2. Створювати необхідний психологічний контакт.
3. Планувати і організувати психологічні дослідження.
4. Володіти основними експериментально-психологічними методами дослідження особистості та нейропсихологічними дослідженнями.
5. Здійснювати кількісний і якісний аналіз результатів дослідження.
6. Організувати і проводити комп'ютерну діагностику.
7. Організувати психотерапевтичне середовище, проводити особистісні і професійно-орієнтовані тренінги.
8. Здійснювати первинне інтерв'ю, огляд, обстеження хворих у психіатричному стаціонарі.
9. Проводити первинне інтерв'ю, огляд, обстеження хворих у відділенні неврозів і граничних станів, загальносоматичних і психосоматичних відділеннях.
10. Заповнювати медико-психологічну частину історії хвороби.
11. Готувати матеріал до проведення семінарського чи лекційного заняття за певною тематикою.
12. Проводити семінарське заняття за профільною тематикою.
13. Проводити лекційне заняття за профільною тематикою.
14. Здійснювати рефлексивне самоспостереження за проведенням навчальних занять.
15. Організувати та здійснювати науково-дослідну роботу.
16. Проводити математико-статистичне оброблення отриманих даних.
17. Готувати науково-дослідні матеріали до друку, участі в конференціях у вигляді доповідей, статей, стендових матеріалів.

Структура навичок і вмінь, які повинен опанувати студент

Під час проходження практики студенти повинні закріпити та набути навичок з психокорекції: проведення клінічного інтерв'ю (психологічна бесіда, збирання психологічного анамнезу); створення необхідного психологічного контакту; діагностики патопсихологіч-

них реєстр-синдромів; планування і організації патопсихологічних досліджень; здійснення кількісного і якісного аналізу результатів дослідження; оцінки та планування психокорекційних впливів, ведення документації кафедри — навчальними планами, методичними матеріалами кафедри; навички з підготовки до семінарських та лекційних занять відповідної тематики; оволодіння вміннями проведення педагогічної діяльності; ознайомлення з принципами та основами науково-дослідної роботи; виконання фрагмента науково-дослідної роботи; застосування методів психологічної корекції, психологічного консультування.

ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Загальні положення організації практики

Науково-дослідна та педагогічна практика студентів-спеціалістів перепідготовки вищої школи медико-психологічного напрямку здійснюється в обсязі медичного психолога та психолога — консультанта у клінічному відділенні психіатричного стаціонару або відділенні межових станів (неврозів) психоневрологічного диспансеру, а також співробітника кафедри або науково-дослідного підрозділу навчальної установи тривалістю 4 тижні.

Загальна та орієнтовна тривалість проведення циклу переддипломної практики студентів-спеціалістів перепідготовки вищої школи медико-психологічного напрямку може бути змінена профільною кафедрою за узгодженням навчальної частини з метою оптимізації проходження циклу практики.

А. Серед баз практики можуть бути використані такі: науково-дослідні заклади медичного профілю, медичні лікарняні установи, поліклінічні медичні заклади, стаціонарні медичні установи різного профілю, лікувальні та медико-профілактичні реабілітаційні установи та центри, профільні кафедри вищих навчальних закладів, інших закладів освіти та науки. Вибір закладу проходження практики обумовлено орієнтацією кафедри медичної психології та психокорекції, переліком актуальних баз практики, актуальними навчально-методичними завданнями студента.

Б. Обов'язки організаторів та учасників практики розподілено таким чином. Загальне керівництво практикою здійснює керівник практики, який призначається завідувачем кафедри.

Керівництво практикою студентів по кафедрі покладається за-вдувачем кафедри на його заступників, які планують розподіл сту-дентів-практикантів між керівниками практики, а також здійснюють систематичний контроль за проходженням практики.

До керівництва виробничою практикою залучаються кваліфіко-вані і досвідчені викладачі кафедри. При призначенні керівника-ме-тодиста враховуються його наукові інтереси та спеціалізація студен-та-практиканта. Після закінчення практики викладачеві доручається керівництво дипломною роботою студента.

До обов'язків керівника практики від профільної кафедри нале-жать підготовка наказу про практику, загальне керівництво нею та координація методичного керівництва з боку кафедри.

Індивідуальне керівництво практикою кожного студента безпосе-редньо здійснює призначений кафедрою керівник практики від бази практики (відповідно до педагогічного навантаження). Обов'язками керівника є постійна допомога студенту-практиканту у виконанні всіх завдань практики, їх оцінка та підготовка відповідної звітної до-кументації про проходження практики.

Керівництво практикою студентів безпосередньо на базах прак-тики доручається кваліфікованим досвідченим фахівцям у галузі медичної психології, психології, психіатрії, обов'язком яких є: оз-найомлення студентів з робочими місцями, необхідними докумен-тами та проведення докладного інструктажу щодо вимог організації; методичне керівництво і консультації з планування, організації і про-ведення медико-психологічних заходів; формування у практикантів практичних умінь і навичок медичного психолога, навичок етичної та деонтологічно обґрунтованої поведінки, професійного підходу в організації ефективної медико-психологічної допомоги.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практи-ки забезпечує кафедра медичної психології та психокорекції.

Керівник практики від кафедри:

- перед початком практики контролює готовність баз практики до прибуття практикантів і надає методичні консультації щодо від-повідної підготовки таких місць;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед при-буттям студентів на практику: інструктує студентів про порядок проходження практики, забезпечує практикантів необхідними

документами (направлення, програма, щоденник, календарний план, індивідуальне завдання, методичні рекомендації тощо);

- інформує студентів щодо системи і правил звітування з практики (підготовці письмового звіту, щоденника, плану-графіка, тексту звіту та інших вимог, що встановлюються кафедрою медичної психології з урахуванням конкретного місця практики);
- контролює забезпечення сприятливих умов праці протягом часу перебування студентів на практиці або стажуванні;
- у складі комісії приймає заліки з практики.

Керівник практики від бази (підприємства):

- забезпечує всі організаційні заходи під час проходження практики студентів;
- забезпечує якісне проходження практики згідно із програмою;
- контролює виконання практикантами правил внутрішнього трудового регламенту;
- у складі комісії приймає заліки з практики.

Студенти під час проходження практики зобов'язані:

- перед початком практики проконсультуватись у керівника від кафедри щодо суті, етапів, форм практики, часу її проходження та всіх необхідних для цього документів та правових засад;
- своєчасно прибути на підприємство, в організацію для проходження практики;
- у повному обсязі виконати всі завдання, визначені програмою практики;
- своєчасно та в повному обсязі подати звіт з практики, який має містити висвітлення та аналіз власного погляду щодо проходження практики та в цілому власних науково-педагогічних здобутків у галузі медичної психології.

Практикант повинен щодня записувати у щоденник інформацію про роботу, яку він виконує, та свої враження про її успішність та ефективність. Керівник практики від підприємства оцінює щоденну роботу і затверджує підписом. По закінченні практики керівник від бази практики в короткій рецензії оцінює професійну підготовку практиканта, рівень виконаної роботи, особисті якості (працездатність, відповідальність, компетентність) і зазначає недоліки, що підлягають виправленню.

Орієнтовний сумарний план-графік проведення практики

№ пор.	Заходи
1	Підготовка до виконання програми практики. Структурування напрямів діяльності. Формування студентом безпосереднього плану заходів
2	Організація науково-дослідної роботи – відповідно до теми роботи підбір теоретичного матеріалу, планування дослідження
3	Проведення науково-дослідної роботи – вирішення питання про дослідну групу, опрацювання досліджуваної групи, отримання первинного матеріалу
4	Проведення науково-дослідної роботи – статистична обробка матеріалу, узагальнення результатів дослідження, представлення результатів дослідження – підготовка доповіді
5	Спланувати семінарське заняття. Здійснити підбір матеріалу, структурувати, зробити щохвилинну розбивку матеріалу, підготовку допоміжних матеріалів, методичних засобів ілюстрування матеріалу тощо
6	Провести семінарське заняття. Здійснити розбір заняття. Провести рефлексивне самоспостереження за ходом проведеного заняття
7	Спланувати лекційне заняття. Здійснити підбір матеріалу, структурувати, зробити щохвилинну розбивку матеріалу, підготовку допоміжних матеріалів, методичних засобів ілюстрування матеріалу тощо
8	Провести лекційне заняття. Здійснити розбір заняття. Провести рефлексивне самоспостереження за ходом проведеного заняття
9	Підбиття підсумків. Розгляд звітів студентів за результатами практики. Проведення заліку з програми практики за рекомендованими питаннями

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Структура переддипломної практики

Педагогічна практика складається з навчально-методичного та аудиторного розділів і передбачає:

1. Відвідування лекцій, семінарських занять, консультацій та іспитів, що проводять керівники практики або викладачі груп, в яких планується робота практиканта.

2. Відвідування занять, що проводять студенти-практиканти, з подальшим аналізом їх в усній або письмовій формі.

3. Ознайомлення з навчальними планами та програмами базової або випускної кафедри.

4. Підготовку навчально-методичних матеріалів до семінарських занять і лекцій відповідно до тематики, визначеної керівником практики.

5. Проведення окремих семінарських і лекційних занять відповідно до тематики, визначеної керівником практики.

Рекомендований перелік тем лекційних і семінарських занять для розробки та викладання медичними психологами протягом практики (кваліфікаційний рівень: спеціаліст перепідготовки):

1. Структура, особливості і завдання патопсихологічного дослідження. Методика проведення патопсихологічного дослідження. Аналіз отриманих результатів і висновки. Організація роботи патопсихологічної лабораторії. Патопсихологічний експеримент. Деонтологічні аспекти діяльності патопсихолога.

2. Поняття про функціональні проби і тести в патопсихології. Підбір експериментальних методик. Методики дослідження уваги і сенсомоторних реакцій та патопсихологічне оцінювання розладів уваги і сенсомоторних реакцій. Методики дослідження пам'яті. Патопсихологічна оцінка розладів пам'яті.

3. Проведення патопсихологічного дослідження. Методики дослідження рівня і перебігу процесів мислення. Патопсихологічне оцінювання розладів мислення. Психометричні методи дослідження інтелекту. Патопсихологічне оцінювання порушень інтелекту.

4. Проведення патопсихологічного дослідження. Дослідження почуттів та емоцій. Патопсихологічне оцінювання розладів афективної сфери. Методики для дослідження особливостей особистості. Проективні методи дослідження особистості.

5. Патопсихологічні реєстрсиндроми. Дослідження хворих на шизофренію, з розумовою відсталістю з афективною патологією.

6. Патопсихологічні реєстрсиндроми. Патопсихологічні дослідження хворих на епілепсію. Патопсихологічні дослідження хворих на старече недоумство (старечу деменцію). Патопсихологічні дослідження хворих на пресенильні психічні розлади. Патопсихологічні дослідження хворих на церебральний атеросклероз. Патопсихологічні дослідження хворих на хворобу Альцгеймера.

7. Патопсихологічні реєстрсиндроми. Патопсихологічні дослідження хворих з наслідками черепно-мозкової травми. Патопсихологічні дослідження хворих на алкоголізм. Патопсихологічні дослідження хворих на наркоманії і токсикоманії. Патопсихологічні дослідження хворих з межовими нервово-психічними розладами. Патопсихологічні дослідження при акцентуаціях характеру.

8. Предмет і завдання психотерапії. Організація психотерапевтичної служби в Україні. Етико-деонтологічні принципи у психотерапії. Психопрофілактика: завдання, методи, види.

9. Сучасна психологічна допомога: психологічне консультування, психокорекція. Мета, завдання, різновиди, принципи, особливості. Критерії і методи ефективності психотерапії.

10. Види та форми психотерапії. Класичний психоаналіз З. Фрейда. Гештальт-психотерапія. Психоаналіз і недирективна психотерапія. Психодрама Морено.

11. Види та форми психотерапії. Сугестивна психотерапія: навіювання, гіпнотерапія. Наркопсихотерапія. Самонавіювання (аутосугестія). Аутогенне тренування Шульца. Модифікації АТ: "органотренування", Міровського-Шогама, Алексеєва, Філатова та ін.

12. Види та форми психотерапії. Психосинтез. Позитивна психотерапія. Емоційно-стресова психотерапія. Нейролінгвістичне програмування.

13. Види та форми психотерапії. Раціональна психотерапія. Когнітивна психотерапія. Поведінкова (біхевіоральна) психотерапія. Групова психотерапія. Клієнтцентрована терапія Роджерса. Сімейна психотерапія.

14. Психотерапія у клінічній практиці. Психотерапія у психіатрії: неврози, психопатії, психози. Психотерапія при алкоголізмі та наркоманіях.

Науково-дослідна практика складається:

1) з участі у науково-дослідній роботі профільної кафедри та суміжних кафедр, науково-дослідних установ.

2) з проведення самостійної науково-дослідної роботи за профільною тематикою кафедри.

3) з активної участі у ґрунтовних наукових дослідженнях, що проводяться науковими співробітниками профільної кафедри, підготовці науково-дослідних матеріалів.

4) з математичної обробки отриманих даних.

5) з підготовки науково-дослідних матеріалів до друку, участі в конференціях у вигляді доповідей, статей, стендових матеріалів.

Під час проходження практики студенти можуть вибрати, за умови узгодження з керівником практики, навчально-дослідницьку роботу, використовуючи знання, отримані у вищому медичному навчальному закладі, та результати досліджень, одержані при проходженні практики, працюють з медичною літературою та літературними джерелами із загальної та медичної психології.

Дослідницька робота здійснюється у формі підготовки структурованого реферату, виконання індивідуальних завдань з елементами експериментально-психологічних обстежень, доповідей чи повідомлень на науково-практичних конференціях лікарень зі складанням таблиць, схем, діаграм, стендів-лекцій тощо. Якщо кілька студентів працюють в одному напрямі, можна провести конференцію на цю тему, заслухати та обговорити їхні реферати.

Тематика є профільною та узгоджується з керівниками практики. Тематика дослідницьких робіт розробляється профільними кафедрами. Студент може запропонувати і виконувати власну тему, що відповідає програмі виробничої практики, попередньо узгодивши її із своїм керівником від навчального закладу.

Результатом дослідної роботи є друковані роботи в наукових і науково-популярних виданнях або оприлюднення отриманих даних на вузівських та міжвузівських конференціях. Результати дослідницької роботи можуть бути фрагментом майбутньої дипломної роботи студента.

Навчальним планом при виконанні програми науково-педагогічної практики для спеціалістів перепідготовки можуть бути передбачені такі види робіт:

Участь в організації та проведенні науково-дослідних заходів, що виконуються профільною кафедрою та суміжними кафедрами.

Участь в організації та проведенні роботи тематичних гуртків, що працюють у галузі медичної психології та суміжних дисциплін.

Участь у створенні навчально-методичних матеріалів і допоміжних об'єктів, необхідних і корисних у роботі навчально-методичної частини та профільних кафедр.

Рекомендований перелік тем науково-дослідних робіт для розробки медичними психологами протягом практики (кваліфікаційний рівень: спеціаліст перепідготовки):

1. Основи організації роботи медичного психолога. Організація кабінету психологічного консультування. Патопсихологічна лабораторія. Рівні та структура психологічної служби. Стаціонарі та амбулаторні заклади.

2. Психологічна амбулаторна служба при лікарнях і поліклінічних відділеннях. Організація та діяльність патопсихологічної лабораторії у психіатричних закладах, соматичних клініках, наркологічних закладах.

3. Основні функціональні обов'язки медичного психолога. Професійні вимоги. Професіограма практичного психолога та її особливості в клініках різного профілю.

4. Тактика психолога в лікувальному процесі в цілому. Стосунки: хворий — психолог. Особливості ефективної взаємодії хворий — лікар, клієнт — психолог. Етичні та деонтологічні проблеми, що виникають у клініках різного профілю. Лікарська таємниця.

5. Ятрогенія. Шляхи попередження їх виникнення. Принципи повідомлення хворому його діагнозу з урахуванням виду захворювання.

6. Вікові та гендерні аспекти роботи медичного психолога. Специфіка роботи медичного психолога з дорослими пацієнтами, похилого віку, в дитячих відділеннях.

7. Організація суїцидологічної допомоги: форми та етапи. Психологічне втручання в суїцидологічній допомозі. Методи профілактичної роботи в суїцидології.

8. Значення невро- і психогенних факторів при внутрішніх захворюваннях. Роль психогенних факторів при психосоматичних хворобах.

9. Загальна характеристика методів психологічної, психосоціальної та нейропсихологічної реабілітації. Визначення понять “внутрішня картина хвороби”. Її відмінності у хворих різного профілю. Особливості подання психологічної допомоги клієнту у клініках різного профілю.

10. Особливості патопсихологічних досліджень хворих різного профілю. Формування пакета експериментальних методик для патопсихологічних досліджень хворих різного профілю. Типи психологічного реагування на зміни у стані здоров'я.

11. Механізми психологічного захисту людини при різних видах захворювань. Їх роль. Показники психологічного оздоровлення людини. Відмінності у хворих різного профілю.

12. Взаємозв'язок соціально-економічних, організаційних і медико-психологічних факторів у психології медичної праці.

13. Загальна оцінка психологічних особливостей медичної діяльності.

14. Саморегуляція психічних станів та розвитку людини як спосіб профілактики “синдрому спалення”.

15. Психологічний підхід до лікувального процесу та реабілітації при різних захворюваннях.

16. Професійні вимоги до медичного працівника. Психологічний профіль медичного фахівця. Професіограми медичних працівників. Особистість лікаря та психолога. Психологічні вимоги до медичного працівника.

17. Особливості підготовки медичного працівника: організаційні та науково-методичні аспекти роботи медичного фахівця (вміння обладнати робоче місце, встановити необхідні реляції між підлеглим персоналом, персоналом окремих функціональних підрозділів, налагодити та координувати роботу пов'язаних з лікувальним процесом ланок медичної установи).

18. Післядипломна підготовка та перепідготовка медичних фахівців і роль курсів підвищення кваліфікації.

19. Основи психодіагностики і психокорекції в межах медичної психології. Місце психодіагностики і психокорекції в медицині та психології.

20. Основні проблеми психодіагностики і психокорекції на сучасному етапі розвитку медицини.

21. Сучасний стан проблеми взаємодії лікаря і медичного психолога в межах психоневрологічних і соматичних медичних закладів.

22. Основні завдання психодіагностики і психокорекції. Основні закономірності здійснення психодіагностичних і психокорекційних заходів.

23. Організаційні й правові засади психодіагностики і психокорекції в системі охорони здоров'я. Норми, що регламентують діяльність медичного психолога. Етичні та деонтологічні норми. Закон України "Про психіатричну допомогу".

24. Рівні та структура психологічної служби. Основи організації та діяльності патопсихологічної лабораторії в медичних закладах. Організація патопсихологічної лабораторії у психоневрологічних закладах.

25. Організація кабінету психологічного консультування. Психологічна амбулаторна служба при лікарнях і поліклінічних відділеннях.

26. Організація і структура психодіагностичної та психокорекційної допомоги та реабілітаційної служби у структурі соматичної клініки.

27. Організація та структура реабілітаційної служби у структурі наркологічних закладів.

28. Мета, завдання і значення психодіагностичних заходів у межах роботи амбулаторних і стаціонарних підрозділів медичних закладів.

29. Предмет, зміст і завдання етики та деонтології медичного психолога. Їх місце в медичній психології. Етичні та деонтологічні проблеми, що виникають у клініках різного профілю. Лікарська таємниця.

Підсумки практики. Форми і методи контролю

Практика оцінюється цикловою комісією у складі керівника від навчального закладу та керівника від бази практики, з урахуванням зауважень керівників, оформленої звітної документації, самооцінки студента.

Студенту, який не виконав програми практики з поважних причин, може бути надано право повторного її проходження за умов, визначених кафедрою та навчальною частиною.

Контроль за проходженням практики здійснює керівник практики з метою виявлення недоліків і надання практичної допомоги студентам у процесі виконання практики та оформлення звітної документації.

Керівники практики перевіряють організацію роботи практикантів, процес виконання програми, ставлення до виконання завдань, правил внутрішнього розпорядку. Контроль здійснюється за допомогою планових (поточних) співбесід, безпосереднього спостереження, аналізу звітної документації, підсумкової конференції.

Підсумки практики підбиваються після завершення терміну практики на заключній конференції (після подання звітної документації, відкритого захисту перед цикловою комісією).

Тематичний план

Науково-педагогічна практика передбачає контроль знань у галузі медичної психології за такими темами:

1. Структура та напрями науково-дослідних робіт.
2. Основи науково-дослідної роботи.
3. Здійснення статистичних обрахунків опрацьованого матеріалу.
4. Методи статистичної обробки наукової інформації.
5. Ведення науково-дослідної документації.
6. Структура науково-дослідної статті. Компоненти та етапи її підготовки.
7. Структура наукового дослідження. Поняття про дизайн дослідження.
8. Структура дипломної роботи.
9. Підготовка методичних матеріалів до проведення семінарських та лекційних занять.
10. Підготовки та оформлення матеріалів для лекційних і практичних занять.
11. Структура проведення мінілекційних і практичних занять.
12. Допоміжні засоби, які застосовують у навчально-педагогічній діяльності.
13. Методи подання інформації в навчальному процесі.
14. Основні способи покращення сприйняття інформації студентами в навчальному процесі.
15. Використання технічних засобів у навчальному процесі.
16. Ведення навчально-педагогічної документації.
17. Застосування демонстрації та розбору хворих у навчальному процесі. Деонтологічні та етичні аспекти.
18. Методичні та методологічні підходи в підготовці навчального матеріалу до викладання.
19. Особливості і завдання патопсихологічного дослідження.

20. Методики експериментальної патопсихології.
21. Проведення патопсихологічного дослідження.
22. Аналіз отриманих результатів і висновки.
23. Функціональні проби і тести в патопсихології.
24. Деонтологічні аспекти діяльності патопсихолога.
25. Організація роботи патопсихологічної лабораторії.
26. Патопсихологічний експеримент.
27. Підбір експериментальних методик.
28. Патопсихологічні реєстр-синдроми, їх нозологічна специфічність.
29. Предмет і завдання психотерапії.
30. Організація психотерапевтичної служби в Україні.
31. Етико-деонтологічні принципи у психотерапії.
32. Психопрофілактика: завдання, методи, види.
33. Психологічна допомога: психологічне консультування, психокорекція. Мета, завдання, різновиди, принципи, особливості.
34. Критерії і методи ефективності психотерапії.
35. Види, форми психотерапії.
36. Застосування психотерапії у клінічній практиці.
37. Застосування психотерапії для осіб без ознак клінічних розладів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

При оцінюванні проходження студентами практики мають бути враховані такі положення:

- успішність і повнота виконання програми практики та індивідуальних завдань керівників;
- дотримання вимог професійної етики та деонтології, правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- активність студента, ініціативність у процесі виконання завдань;
- систематичність та якість ведення щоденника;
- повнота, логічність, стилістична досконалість доповіді та відповідей на запитання на заключній конференції;
- організованість, впевненість, інтерес до роботи.

Оцінка "відмінно" ставиться за умов:

- виконання студентом повного обсягу програми практики та індивідуальних завдань керівників;

- виявлення впевненості, організованості і сумління при виконанні покладених на студента обов'язків;
- дотримання вимог професійної етики та деонтології, виконання правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- високого рівня ініціативності, творчості, відповідного фази навчання рівня теоретичної та практичної підготовки;
- чітко, логічно структурованого звіту, що відповідає вимогам оформлення звітної документації та містить самооцінку студентом власної діяльності;
- наявності особистих вражень студента та самоаналізу роботи, наведених у щоденнику практики;
- вчасного та відповідно оформленого подання звітної документації;
- позитивної характеристики з бази практики.

Оцінка “добре” ставиться за умов:

- виконання студентом повного обсягу програми практики;
- виявлення належного рівня теоретичної та практичної підготовки;
- дотримання основних правил професійної етики та деонтології з окремими недоліками;
- вчасного і відповідно оформленого подання звітної документації;
- позитивної характеристики з бази практики;
- недостатнього рівня самоаналізу, творчості, ініціативності.

Оцінка “задовільно” ставиться за умов:

- виконання студентом основної програми практики та індивідуальних завдань за наявності численних зауважень щодо проходження практики;
- подання вчасно оформленої звітної документації.

Оцінка “незадовільно” ставиться за умов:

- недотримання студентом вимог професійної етики та деонтології;
- порушення виробничої дисципліни і внутрішнього розпорядку бази практики;
- невиконання завдань і програми практики;
- невчасного подання звітної документації.

ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Щоденник переддипломної практики студента містить в хронологічній послідовності занотовані дані про проведену роботу: особисто або беручи в ній участь. Записи перевіряються та візуються наприкінці практики керівником від бази практики і керівником від навчального закладу. В щоденник записується характеристика роботи практиканта, яка підписується керівниками від бази практики та вищої школи і завіряється печаткою установи бази практики.

На основі записів у щоденнику складається підсумковий звіт студента про проходження практики, в якому підсумовується загальна кількість спостережень, психодіагностичних та психокорекційних процедур, психологічних консультацій, кількість обстежених тощо. Частиною підсумкового звіту студентів, які проходять науково-педагогічну практику освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст перепідготовки” є Звіт про науково-дослідницьку роботу, оформлений відповідно до вимог з оформлення наукових і дослідницьких робіт.

Частиною підсумкового звіту також є опис лекційного та методичного матеріалів, підготовлених студентами-практикантами для викладення на лекційних і практичних заняттях, і рефлексивного характеру звіт про самостійне (під керівництвом і контролем керівників практики) проведення навчальних занять.

Залік складається студентами в останній день виробничої практики комісії, до складу якої входять керівник практики від вищої школи і керівник (загальний і безпосередній) від бази практики.

Критерієм якості проходження практики є засвоєння практичних навичок, вмінь, знань, передбачених програмою з виробничої практики, виконання практичних завдань практики.

Загальна оцінка за підписом викладача-керівника практики заноситься до залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості (протоколу).

Протягом тижня після закінчення практики керівник від вищого навчального закладу подає відомість до відповідного деканату.

Зразок оформлення щоденника виробничої практики спеціаліста перепідготовки з медичної психології про роботу за фахом “Медична психологія”.

студент _____ групи _____

на базі _____ з _____ 200_ р. до _____ 200_ р.

Керівник (від бази практики) _____

Керівник (від навчального закладу) _____

Дата, години роботи	Перелік і зміст практичних навичок	Підпис викладача
Дата	Підготовка до наукового дослідження (психологічна бесіда, збір психологічного анамнезу, аналіз біографії). Розроблення дизайну дослідження	
Дата	Отримання первинних результатів. Первинна статистична обробка	
Дата	Підготовка до проведення лекційного заняття за темою “Проведення патопсихологічного обстеження особистості з аномаліями характеру”	
Дата	Лекційне заняття за темою “Проведення патопсихологічного обстеження особистості з аномаліями характеру”	

Підсумковий звіт про виконану роботу під час переддипломної практики студентів (спеціальність “Психологія”, спеціалізація “Медична психологія”, освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст передпідготовки).

Структура звіту

Титульна сторінка.

Зміст.

Вступ.

У цьому розділі зазначаються база, мета, завдання, структура практики, основні напрями практичної роботи, опис фрагменту науково-дослідної роботи студента, яку буде виконано протягом практики, опис фрагменту педагогічної діяльності, основні методичні зауваження, короткі підсумки практичної роботи.

Оволодіння практичними навичками

Розділ містить табличну частину з попередньо вказаною таблицею оволодіння практичними навичками. Нижче наведено орієнтовний перелік практичних навичок під час проходження практики.

№ пор.	Практичні навички	Кількість	Відмітка про виконання
1	Організація науково-дослідної роботи – відповідно до теми роботи, здійснення підбору теоретичного матеріалу, планування дослідження		
2	Проведення науково-дослідної роботи – вирішення питання про дослідну групу, опрацювання досліджуваної групи, отримання первинного матеріалу		
3	Проведення науково-дослідної роботи – статистична обробка матеріалу, узагальнення результатів дослідження, представлення результатів дослідження, підготовка доповіді		
4	Планування семінарського заняття. Підбір матеріалу, структурування, похвилинна розбивка матеріалу, підготовка допоміжних матеріалів, методичних засобів ілюстрування матеріалу тощо		
5	Проведення лекційного заняття. Розбір заняття. Рефлексивне самоспостереження за ходом проведеного заняття		

Теоретичний розділ.

Теоретичний розділ присвячений двом напрямам роботи студента під час практики – науково-дослідний та педагогічний розділи.

Науково-дослідний розділ містить опис обов'язкової науково-дослідної роботи, проведеної протягом терміну практики. Частина матеріалів розділу може бути присвячена тематиці майбутньої дипломної роботи студента.

Друга частина теоретичного розділу містить розробку та викладення лекційного матеріалу і плани проведення семінарських занять за вибраною студентом тематикою та узгодженою з викладачем.

Практична робота протягом практики.

Розділ містить практичні матеріали, які студенти напрацьовують під час проходження практики. Це результати обстеження хворих, результати патопсихологічного обстеження, психологічні інтерв'ю тощо, а також коротке підсумування викладеної роботи.

Висновки.

Розділ містить докладне описання підсумків практики для самого студента. Опис включає систематизовану докладну рефлексію на власну діяльність студента, яку він здійснив студент під час практики. Основну увагу слід присвятити власним позитивним, опрацьованим вмінням і власним обмеженням, які спостеріг студент під час практики.

Перелік джерел.

Додатки.

Додатки містять деякі результати досліджень невербалізованого характеру — малюнки, графіки тощо. Також наводяться описи та бланки методик, що їх використаних під час роботи з пацієнтами.

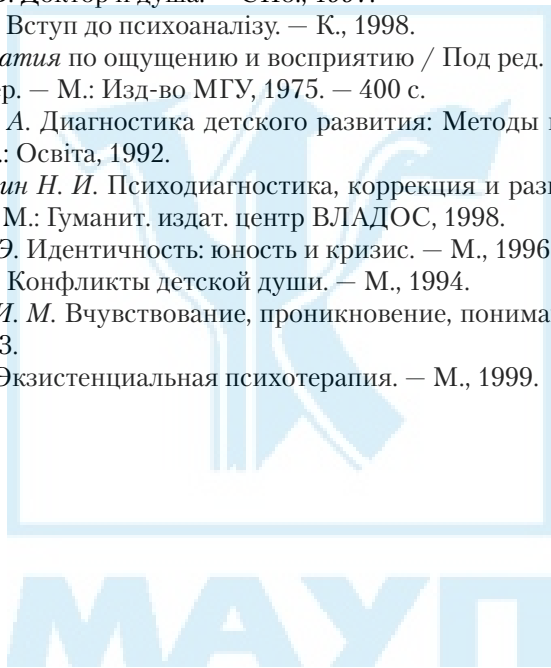
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Абрамова Г. С., Юдичиц Ю. А.* Психология в медицине. — М.: Кафедра-М, 1998
2. *Абульханова-Славская К. А.* Стратегия жизни. — М.: Мысль, 1991. — 299 с.
3. *Адлер А.* Воспитание детей. Взаимодействие полов. — Ростов н/Д, 1998.
4. *Асеев В. Г.* Возрастная психология: Учеб. пособие. — Иркутск, 1989.
5. *Ассаджоли Р.* Психосинтез: теория и практика. — М.: Refl-Book, 1994. — 314 с.
6. *Байярд Р. Т., Байярд Д.* Ваш беспокойный подросток. — М., 1991.
7. *Бернс Р. В.* Развитие Я-концепции и воспитания. — М., 1986.
8. *Блейхер В. М., Крук И. В.* Патопсихологическая диагностика. — К., 1986. — 280 с.
9. *Блейхер В. М., Крук И. В., Боков С. Н.* Практическая патопсихология. — Ростов н/Д, 1996. — 448 с.

10. *Бурлачук Л. Ф.* Психодиагностика личности. — К.: Здоровья, 1989.
11. *Бурлачук Л. Ф., Морозов С. М.* Словарь-справочник по психодиагностике. — СПб.: Питер Ком, 1999.
12. *Бурлачук Л. Ф., Морозов С. М.* Словарь-справочник по психологической диагностике / Отв. ред. С. Б. Крымский. — К.: Наук. думка, 1989. — 200 с.
13. *Бурлачук Л. Ф., Савченко Е. П.* Психодиагностика (психодиагностический инструментарий и его применение в условиях социальных служб). — К., А.Л.Д., 1995.
14. *Василюк Ф. Е.* Психология переживания. — М.: Изд-во МГУ, 1984. — 200 с.
15. *Виллонас В. К.* Психологические мотивации человека. — М.: Изд-во МГУ, 1990. — 288 с.
16. *Вітченко І. С.* Загальна та медична психологія. — К., 1994.
17. *Возрастная и педагогическая психология* / Под ред. М. В. Гамезо и др. — М., 1984.
18. *Выготский Л. С.* История развития высших психических функций // Собр. соч.: В 6 т. — М.: Педагогика, 1983. — Т. 3. — 328 с.
19. *Выготский Л. С.* Педагогическая психология. — М., 1991.
20. *Годфруа Ж.* Что такое психология: В 2 т. — М.: Мир, 1992.
21. *Головаха Е. И., Панина Н. В.* Психология человеческого взаимопонимания. — К., 1990.
22. *Зейгарник Б. В.* Патопсихология. — М., 1986. — 288 с.
23. *Зинченко В. П.* Педагогическая психология. — Самара, 1988.
24. *История зарубежной психологии* / Под ред. П. Я. Гальперина, А. Н. Ждан. М.: Изд-во МГУ, 1985. — 344 с.
25. *Кашинский П. П.* Переход: Последняя болезнь, смерть и после. — М., 1991.
26. *Кон И. С.* Психология ранней юности. — М., 1989.
27. *Костюк Г. С.* Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. — К.: Рад. шк., 1989. — 608 с.
28. *Крэйг Г.* Психология развития. — СПб., 2000.
29. *Лазурский А. Ф.* Классификация личностей / Под ред. М. Л. Басова. — Л.: Гос. изд-во, 1925. — 290 с.
30. *Личко А. Е.* Психопатии и акцентуации характера у подростков. — Л., 1983.
31. *Менделевич В. Д.* Медицинская психология. — М., 1999.

32. *Максименко С. Д.* Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. — К.: НДІП, 1990. — 240 с.
33. *Методы психологической диагностики.* — М.: РАН; И-т психологии, 1994.
34. *Мишель Кле.* Психология подростка. Психосексуальное развитие. — М., 1991.
35. *Немов Р. С.* Психология: В 3 кн. — М.: Просвещение: Владос, 1995. — Кн. 3.
36. *Общая психодиагностика* / Под ред. А. А. Бодалева, В. В. Столина. — М.: Изд-во МГУ, 1987.
37. *Основи загальної психології* / За ред. С. Д. Максименка. — К., 1998.
38. *Основи практичної психології: Підручник для вищ. навч. закл. освіти* / Кол. авт.: В. Г. Панок, Н. В. Чепелева, Т. М. Титаренко та ін. — К.: Либідь, 1998. — 450 с.
39. *Основи психології: Підручник* / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. — К.: Либідь, 1997. — 632 с.
40. *Подмазин С. И.* Тесты для диагностики акцентуаций характера / Под ред. Ю. З. Гильбуха. — К., 1995.
41. *Пол Клайн.* Справочное руководство по конструированию тестов. Введение в психометрическое проектирование. — К., 1994.
42. *Практикум по психодиагностике. Дифференциальная психометрика* / Под ред. В. В. Столина, А. Г. Шмелева. — М.: Изд-во МГУ, 1984.
43. *Практическая психология: Ученик* / Под. ред. М. К. Тутушкиной. — СПб: Дидактика Плюс, 1998. — 336 с.
44. *Психология. Словарь* / Под общ. ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. — М.: Политиздат, 1990. — 494 с.
45. *Психология смерти и умирающего: Хрестоматия.* — Минск, 1998.
46. *Психология эмоций. Тексты* / Под ред. В. К. Виллонаса, Ю. Б. Гиппенрейтер. — М.: Изд-во МГУ, 1984. — 287 с.
47. *Ремшидт Х.* Подростковый и юношеский возраст. Проблемы становления личности. — М., 1994.
48. *Рыбалко Е. Ф.* Возрастная и дифференциальная психология. — СПб., 1990.
49. *Рязанцев С.* Танатология. — СПб., 1994.
50. *Сидоров П. И., Парняков А. В.* Введение в клиническую психологию: В 2 т. — М., 2000.

51. *Собчик Л. Н.* Методы психологической диагностики. — Вып. 3. Диагностика межличностных отношений. Модифицированный вариант интерперсональной диагностики Т. Лири. — М., 1990.
52. *Соколова Н. Т.* Проективные методы исследования личности. — М.: Изд-во МГУ, 1980.
53. *Тонконогий И. М.* Введение в клиническую нейропсихологию. — Л., 1973.
54. *Фельдштейн Д. И.* Психология развития личности в онтогенезе. — М., 1989.
55. *Франкл В.* Доктор и душа. — СПб., 1997.
56. *Фрейд З.* Вступ до психоаналізу. — К., 1998.
57. *Хрестоматия* по ощущению и восприятию / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер. — М.: Изд-во МГУ, 1975. — 400 с.
58. *Худик В. А.* Диагностика детского развития: Методы исследования. — К.: Освіта, 1992.
59. *Шевандрин Н. И.* Психодиагностика, коррекция и развитие личности. — М.: Гуманит. издат. центр ВЛАДОС, 1998.
60. *Эриксон Э.* Идентичность: юность и кризис. — М., 1996.
61. *Юнг К. Г.* Конфликты детской души. — М., 1994.
62. *Юсупов И. М.* Вчувствование, проникновение, понимание. — Казань, 1993.
63. *Ялом И.* Экзистенциальная психотерапия. — М., 1999.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразок оформлення листа про проходження практики

Директору _____
(повна назва інституту)

(прізвище та ініціали)

(прізвище та ініціали студента)

Група _____

Спеціальність _____

Форма навчання _____

Прошу дозволити проходження _____ в термін
(вказати вид практики)
з “ ___ ” _____ по “ ___ ” _____ на базі _____
(повна назва закладу)

Керівник практики від _____
(повна назва навчального закладу – бази практики)

(прізвище та ініціали, посада)

Погоджено:

(підпис керівника практики
від навчального закладу – бази практики)

(прізвище та ініціали)

“ ___ ”

(дата)

(підпис керівника навчального закладу)

(прізвище та ініціали)

“ ___ ”

(дата)

МП

(підпис студента)

“ ___ ”

(дата)

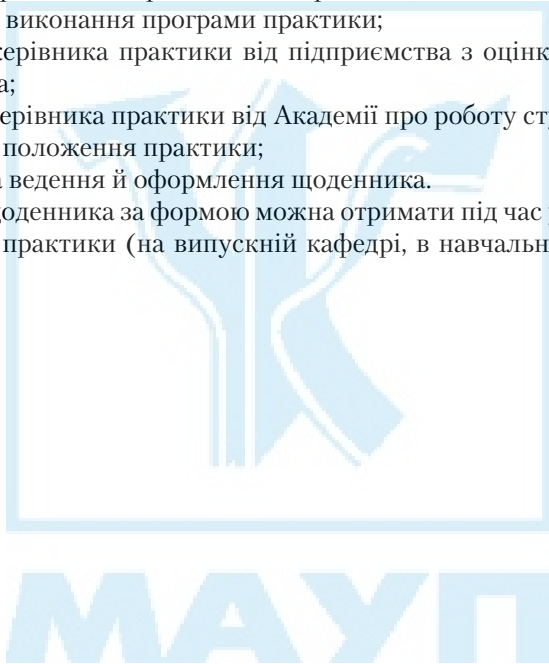
(Лист надсилається в інститут на ім'я директора за 1,5–2 місяці до початку практики.)

Щоденник практики студента

Щоденник розроблено за формою, визначеною “Положенням про практику студентів МАУП”, затвердженим наказом Президента Академії від 17 січня 2005 р. № 04-о, і містить такі складові:

- перша сторінка, де визначено вид практики студента, навчальний підрозділ, курс, групу, спеціальність;
- направлення на практику;
- календарний план проходження практики;
- звіт про виконання програми практики;
- відгук керівника практики від підприємства з оцінкою роботи студента;
- відгук керівника практики від Академії про роботу студента;
- основні положення практики;
- правила ведення й оформлення щоденника.

Бланки щоденника за формою можна отримати під час установчої конференції практики (на випускній кафедрі, в навчальній частині, деканаті).

Зразок оформлення першої сторінки звіту про виконання

_____ практики
(вид практики)
студентом спеціальності _____

Міжрегіональна Академія управління персоналом

ЗВІТ

про виконання програми _____ практики
(вид практики)

студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

групи _____

Спеціальність _____

Кваліфікаційний рівень _____

База практики _____
(повна назва)

Керівник практики від
бази практики

Керівник практики від
випускної кафедри

(посада, прізвище, ініціали)

(посада, прізвище, ініціали)

Звіт захищений

“ ” _____ 200_ р.

(підпис)

Звіт захищений

“ ” _____ 200_ р.

(підпис)

Київ 200_

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Мета і зміст практики	3
Організація і проведення практики	7
Програма практики	11
Критерії оцінювання практики.....	18
Оформлення результатів проходження практики	20
Список рекомендованої літератури.....	23
Додатки.....	27

Відповідальний за випуск *Ю. В. Нешкуренко*
Редактор *Т. М. Тележенко*
Комп'ютерне верстання *Г. В. Макуха*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2626

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП